

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 243/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **BELL TRADE s. r. o.**, Živnostenská 2, Bratislava, IČO 35 839 511, zastúpenej JUDr. Milanom Fulcom, advokátom, Živnostenská 2, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Obdo 50/2018 z 20. mája 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Obdo 50/2018 z 20. mája 2020 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne proti žalovanej obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „žalovaná“), v konaní o návrhu na zaplatenie sumy 31 250 000 Kč s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu žalovanej na zaplatenie sumy 31 250 000 Kč s príslušenstvom podala 14. marca 2016 návrh na vstup účastníka (obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], pozn.) do konania na strane žalovanej; o podanom návrhu ako prvoinštančný súd rozhodol Okresný súd Malacky (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 10 Cb 4/2012-685 zo 16. mája 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) tak, že vstup ďalšieho účastníka na strane žalovanej nepripustil. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom

rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 3 Cob 226/2017-762 z 31. januára 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu. Sťažovateľka následne proti uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Podľa sťažovateľky krajský súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, keďže sa len odvolal na uznesenie okresného súdu, a tiež v dovolaní namietala aj nesprávne právne posúdenie veci, a to v závere, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na aplikáciu čl. 8 ods. 1 Nariadenia Brusel I bis (ďalej len „Nariadenie“). O podanom dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné s tým, že dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

3. Najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu v podstatnom odôvodnil takto:

3.1. K sťažovateľkou uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP najprv uviedol, že dovolanie (podľa § 420 CSP, pozn.) je proti uzneseniu krajského súdu prípustné preto, že ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí. Ďalej uviedol, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu nie je nedostatočné a ani nepreskúmateľné, pretože ako celok spolu s uznesením okresného súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Dodal, že z jeho odôvodnenia sú zrejme podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu. Poukázal na to, že odvolací súd dodal, že nárok sťažovateľa ako žalobcu nepodlieha právomoci súdov Slovenskej republiky a z tohto dôvodu už bolo raz konanie proti navrhovanému novému účastníkovi konania zastavené. Uviedol, že krajský súd zdôraznil, že súd prvej inštancie postupoval správne a zákonne a svoj postup a výklad Nariadenia i riadne zdôvodnil. Preto ani nebolo potrebné obrátiť sa s prejudiciálnou otázkou na Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“). Najvyšší súd poukázal na to, že odvolací súd po prejednaní odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, náležite zistil skutkový stav a dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, preto ako vecne správne potvrdil rozhodnutie okresného súdu. K tomu dodal, že takýto postup odvolacieho súdu umožňoval § 387 ods. 2 CSP. Doplnil, že procesným postupom okresného súdu a krajského súdu nedošlo k znemožneniu uplatňovania procesných práv sťažovateľky v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.2. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najprv vo všeobecnosti uviedol, že judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu alebo ktorá bola dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, prípadne ktorú v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum, ktorého hranice nie sú vymedzené. Dodal, že dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť len na domnienkach alebo predpokladoch. Poukázal na to, že ak absentuje riadne vymedzenie odvolacieho dôvodu, najvyšší súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, nemôže nahrádzať aktivitu dovolateľa, inak by uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum. Uviedol, že právnu otázku je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným

spôsobom, aby bolo možné konštatovať, či vo vzťahu ku konkrétnej otázke existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ďalej uviedol, že ak v dovolaní vymedzená otázka predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania. Následne najvyšší súd skonštatoval, že sťažovateľkou vymedzené otázky nespĺňajú kritérium právnej otázky zameranej na interpretáciu konkrétneho právneho predpisu, resp. jeho konkrétneho ustanovenia. Dospel k záveru, že sťažovateľkou položené otázky sa týkajú skutkových záverov súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení, teda ide o skutkové, a nie právne otázky. Uviedol, že tento záver vyplýva aj z toho, že nároky sťažovateľky vychádzajú z konkrétnych zmlúv uzavretých medzi konkrétnymi zmluvnými stranami a z nich vyvođených nárokov a výkladu konkrétneho článku Nariadenia. Ako skutkovú posúdil aj druhú otázku nastolenú sťažovateľkou v podanom dovolaní, pričom poukázal na to, že sťažovateľka súčasne nepodala žalobu proti žalovanej a navrhovanému novému účastníkovi konania (v súvislosti s čl. 8 ods. 1 Nariadenia, pozn.), keď konanie proti nemu bolo už skôr právoplatne zastavené. Doplnil, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu nie je možné považovať argumenty, z ktorých je zrejmé v zásade len nespokojnosť s vyvođením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka namieta, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.), vyčíta mu nedostatočné odôvodnenie a tiež, že nebol vykonaný ústavne konformný výklad a aplikácia ustanovení Nariadenia. Jeho závery považuje za svojvoľné. Uviedla, že napriek tomu, že predniesla relevantnú argumentáciu na podporu svojich tvrdení a poukázala na relevantné ustanovenia Nariadenia a tiež na závery Súdneho dvora vzťahujúce sa na aplikáciu týchto ustanovení, na ňou nastolené otázky nedostala odpoveď. Má za to, že k porušeniu jej práv došlo tým, že najvyšší súd sa odmietol zaoberať preskúmaním odôvodnenia a záverov súdov nižšej inštancie. Namieta, že sa nedozvedela dôvod, prečo nie je možné považovať jej nárok voči žalovanej a jej nárok voči ňou navrhovanému novému účastníkovi konania za natoľko súvisiace nároky, aby sa o nich nemohlo rozhodnúť v spoločnom konaní. Tiež sa nedozvedela dôvod, prečo nebolo prihliadnuté na ňou uvádzané rozhodnutia Súdneho dvora. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP namieta záver najvyššieho súdu, že vymedzené otázky boli otázky skutkové. Uviedla, že obe otázky sa týkali aplikácie ustanovenia právneho predpisu (čl. 8 ods. 1 Nariadenia, pozn.) a teda vada spočíva v nesprávnej aplikácii ustanovenia právneho predpisu, resp. v nesprávnej interpretácii relevantnej judikatúry je podľa sťažovateľky nepochybne vadou nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa sťažovateľky bolo podstatné to, či na ňou tvrdenú skutkovú situáciu možno aplikovať čl. 8 ods. 1 Nariadenia. Vyslovila tiež nesúhlas, že aj vo vzťahu k druhej ňou predloženej otázke najvyšší súd dospel k záveru, že ide o otázku skutkovú. Nepovažuje v tejto súvislosti za dostatočne zrozumiteľný dôvod uvedený najvyšším súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd s poukazom na § 447 písm. c) a písm. f) CSP odmietol dovolanie sťažovateľky ako neprípustné.

6. Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (m. m. II. ÚS 324/2010). To samozrejme neplatí, ak by najvyšší súd posúdil otázku prípustnosti dovolania ústavne neutržateľne v neprospech sťažovateľky.

7. Úlohou ústavného súdu bolo preto v danom prípade posúdiť, či najvyšší súd ako súd dovolací napadnutým uznesením nevybočil zo zákonného rámca, a teda či napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu sťažovateľkou namietaných práv, a to aj s poukazom na už uvedené východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého uznesenia.

8. Na úvod ústavný súd poznamenáva, že jeho pozornosti neuniklo, že uznesenie okresného súdu, ako aj uznesenie krajského súdu boli vydané na prelome zmeny procesných predpisov, keď do 30. júna 2016 bolo ešte odvolanie proti uzneseniu o nepribratí ďalšieho účastníka do konania prípustné (§ 202 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016, pozn.), zatiaľ čo od 1. júla 2016 už prípustné nie je (§ 357 *a contrario* CSP). Najvyšší súd tak už po podaní dovolania mal konať v intenciách Civilného sporového poriadku a podľa toho aj mal posúdiť prípustnosť podaného dovolania sťažovateľky (§ 470 ods. 1 a 2 CSP).

9. Zároveň ústavný súd dáva do pozornosti, že v danom prípade vzhľadom na uvedené v predchádzajúcom bode dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP už nebolo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému 31. januára 2018 ani prípustné, pretože toto rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Napriek tomu najvyšší súd dôvody, pre ktoré odmietol dovolanie, pomerne obsérne rozviedol, a to v bodoch 14 až 45 napadnutého uznesenia. Vo vzťahu k odôvodneniu najvyššieho súdu ústavný súd považuje na tomto mieste za potrebné iba upozorniť na to, že najvyšším súdom (v bode 35 napadnutého uznesenia, pozn.) uvedené rozhodnutie sp. zn. R 2/2016 (zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, pozn.) tiež už nie je za účinnosti Civilného sporového poriadku aplikovateľné (napríklad rozhodnutia I. ÚS 116/2020, II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 314/2020, IV. ÚS 105/2021). Avšak v okolnostiach danej veci ani tento nedostatok nič nemení na správnosti samotných záverov najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania v danej veci.

10. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd, rozlišujúc skutkovú a právnu otázku, zdôraznil, že v danej veci dospel k záveru, že sťažovateľkou predstretá otázka majú skutkový charakter, a nie právny s poukazom na to, že sa týkajú skutkových záverov súdov nižšej inštancie a chápania skutkových zistení sťažovateľkou. V tejto súvislosti

(aj s poukazom na požiadavku všeobecnejšej formulácie právnej otázky, pozn.) najvyšší súd zdôraznil, že nároky sťažovateľky ako žalobkyne vychádzajú z konkrétnych zmlúv uzavretých medzi konkrétnymi zmluvnými stranami a z nich vyvedených nárokov a výkladu konkrétneho článku Nariadenia. Uzavrel, že ak je dovolacia otázka formulovaná spôsobom, či konkrétna zmluva a nárok z nej vyvedený medzi sporovými stranami zodpovedá výkladu konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, je zrejmé, že takáto otázka nie je otázkou právnou, ale skutkovou. K tomu ústavný súd dodáva, že povinnosť dovolateľa vymedziť a konkretizovať prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP treba vnímať ako jeho povinnosť predostrieť vlastnú argumentáciu v prospech prípustnosti dovolania, a tak napomôcť preskúmaniu rozhodnutia dovolacím súdom. Pokiaľ ide o otázku vymedzenia dovolacích dôvodov (v danom prípade dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pozn.), tak závery najvyššieho súdu obsiahnuté v napadnutom uznesení k tejto časti podaného dovolania korešpondujú aj s judikatúrou ústavného súdu (napríklad vo veci č. k. III. ÚS 123/2020-32 z 15. apríla 2020), v zmysle ktorej už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

11. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. III. ÚS 565/2017, I. ÚS 584/2020).

12. Ústavný súd stabilne judikuje, že nepristupuje k vyhovaniu ústavnej sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (IV. ÚS 320/2011). Ústavný súd v tomto kontexte zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vrátane práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012, I. ÚS 522/2017). Na základe uvedeného preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

13. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 28. apríla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu